

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร จังหวัดพิษณุโลก จะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล 3 ส่วนดังนี้ 1) ประเภทและปริมาณของข้อมูลขยะมูลฝอยที่จัดเก็บภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ 2) ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 3) แนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร โดยมีเนื้อหาการวิเคราะห์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ประเภทและปริมาณของข้อมูลขยะมูลฝอยที่จัดเก็บภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ตอนที่ 1 วันที่จัดเก็บข้อมูลและลักษณะการอยู่อาศัยของนักท่องเที่ยว

ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 3 ข้อมูลแสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการรองรับขยะมูลฝอย

ส่วนที่ 3 แนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ส่วนที่ 1 ประเภทและปริมาณของข้อมูลขยะมูลฝอยที่จัดเก็บภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ชนิดและปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารซึ่งมีจำนวนถังขยะทั้งหมด 36 ถัง โดยผู้วิจัยจะทำการชั่งน้ำหนักเพื่อหาปริมาณขยะที่เกิดขึ้นภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารแต่ละวัน โดยจะแบ่งวันจัดเก็บขยะ คือ วันจันทร์ – ศุกร์ โดยเลือกเพียงหนึ่งวันในการจัดเก็บขยะ วันเสาร์ – อาทิตย์ โดยเลือกเพียงหนึ่งวันในการจัดเก็บขยะ และวันสุดท้ายคือวันสำคัญทางพุทธศาสนาที่จะทำการจัดเก็บขยะจึงทำให้ทราบว่า

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารที่ได้ใช้บริการถังขยะโดยทำการสำรวจเป็นเวลา 3 วัน มีดังนี้ วันที่พบชนิดและปริมาณมากที่สุด คือวันสำคัญทางพุทธศาสนา มีปริมาณขยะทั้งหมด 482.82 กิโลกรัม โดยพบว่า มีขยะแห้ง เช่น ถูพลาสติก ขวดแก้ว กระจาด ขวดพลาสติก โฟม ฯลฯ มีปริมาณ 161.6 กิโลกรัม ในส่วนขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษผลไม้

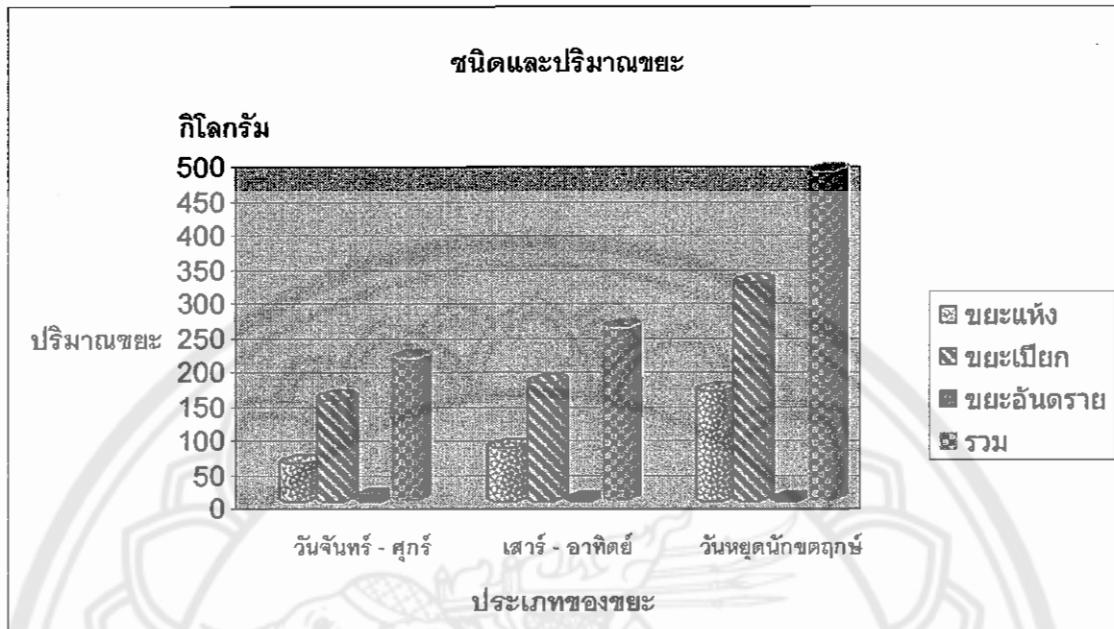
ดอกไม้เวียนเทียน ฯลฯ มีปริมาณถึง 320.1 กิโลกรัม และในส่วนของขยะอันตราย เช่น หลอดไฟ กระป๋องสเปรย์ฆ่าแมลง มีปริมาณ 1.12 กิโลกรัม

วันที่พบชนิดและปริมาณขยะรองลงมา คือวันเสาร์ - อาทิตย์ ปริมาณขยะทั้งหมด 255.05 กิโลกรัม โดยพบว่ามีขยะแข็ง เช่น ถุงพลาสติก หลอดดูดกาแฟ กล่องโฟม กล่องนม ฯลฯ มีปริมาณ 79.7 กิโลกรัม สำหรับขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษผลไม้ ใบตอง ดอกไม้ ฯลฯ มีปริมาณถึง 174 กิโลกรัม และในส่วนของขยะอันตราย เช่น กระป๋องสเปรย์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ มีปริมาณ 1.35 กิโลกรัม และ

วันที่พบชนิดและปริมาณขยะน้อยที่สุด คือ วันจันทร์ - ศุกร์ มีปริมาณขยะทั้งหมด 211.38 กิโลกรัม โดยพบว่ามีขยะแข็ง เช่น ถุงพลาสติก กล่องโฟม กระดาษลัง แก้วพลาสติก ถุงพลาสติก กล่องโฟม กระดาษลัง, แก้วพลาสติก มีปริมาณ 56 กิโลกรัม ในส่วนขยะเปียก เช่น เศษอาหาร เศษผัก เศษผลไม้ ดอกไม้ มีปริมาณ 149.4 กิโลกรัม และในส่วนของขยะอันตราย เช่น ถ่านไฟฉาย แบตเตอรี่โทรศัพท์ กระป๋องสเปรย์ฆ่าแมลง มีปริมาณ 5.98 กิโลกรัม

ตาราง 2 แสดงชนิดและปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุ วรมหาวิหาร

วันเก็บข้อมูล	ประเภทขยะ			รวม (กก.)
	ขยะแข็ง	ขยะเปียก	ขยะอันตราย	
จันทร์ - ศุกร์ เวลา 09:00-18:00 น.	ถุงพลาสติก,กล่องโฟม กระดาษลัง,แก้วพลาสติก (56 กก.)	เศษอาหาร,เศษผัก, เศษผลไม้,ดอกไม้ (149.4 กก.)	ถ่านไฟฉาย, แบตเตอรี่โทรศัพท์ (5.98 กก.)	211.38
เสาร์ - อาทิตย์ เวลา 09:00-18:00 น.	ถุงพลาสติก,กล่องโฟม กล่องนม, (79.7 กก.)	เศษอาหาร,เศษผลไม้, ใบตอง,ดอกไม้ (174 กก.)	กระป๋องสเปรย์, อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (1.35 กก.)	255.05
วันสำคัญทาง พุทธศาสนา เวลา 09:00-18:00 น.	ถุงพลาสติก,ขวดแก้ว กระดาษ,ขวดพลาสติก (161.6 กก.)	เศษอาหาร,เศษผลไม้, ดอกไม้เวียนเทียน (320.1 กก.)	หลอดไฟ,กระป๋อง สเปรย์ฆ่าแมลง (1.12 กก.)	482.82



ภาพ 3 แสดงชนิดและปริมาณขยะมูลฝอยที่จัดเก็บได้
ในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริหารจัดการภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ในการศึกษาในครั้งนี้ได้ทำการสำรวจความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งข้อมูลในส่วนของความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวนี้จะมีส่วนช่วยประเมินภาพลักษณ์เกี่ยวกับความสะอาด ทัศนียภาพ และการบริหารจัดการขยะภายในวัด ซึ่งการนำเสนอข้อมูลผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ในตอนที่ 1 จะเป็นข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อการบริหารจัดการภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ตอนที่ 1 วันที่จัดเก็บข้อมูลและลักษณะการอยู่อาศัยของนักท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารโดยมีสัดส่วนการจัดเก็บข้อมูล และลักษณะการอยู่อาศัยของนักท่องเที่ยวดังนี้

วันที่จัดเก็บข้อมูล : ผู้วิจัยได้แบ่งสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารจำแนกตามประเภทของวัน โดยในการสุ่มตัวอย่างนั้นผู้วิจัยต้องจัดเก็บข้อมูลจำนวน 600 ราย ซึ่งเมื่อจำแนกตามประเภทของวันที่แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ 1) วันจันทร์ ถึง ศุกร์

2) วันเสาร์ ถึง อาทิตย์ และ 3) วันหยุดนักขัตฤกษ์ ดังนั้นเพื่อให้ได้ข้อมูลเฉลี่ยตามประเภทของวัน ผู้วิจัยจึงกำหนดให้วันแต่ละประเภทมีกลุ่มตัวอย่างไม่น้อยกว่า 200 ราย และเมื่อตรวจสอบความครบถ้วนของข้อมูลแล้ว พบว่า วันจันทร์ – ศุกร์ มีผู้ตอบแบบสอบถาม 202 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.5 ในวันเสาร์ - อาทิตย์ มีผู้ตอบแบบสอบถาม 216 ราย คิดเป็นร้อยละ 34.8 และในวันสุดท้าย คือ วันหยุดนักขัตฤกษ์ มีผู้ตอบแบบสอบถาม 203 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.7 และนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวนอกท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 50.9 ส่วนนักท่องเที่ยวในท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 49.1

ตาราง 3 แสดงจำนวนของนักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวันที่เก็บ และ แสดงการอยู่อาศัยของนักท่องเที่ยวในการเก็บข้อมูล

ลักษณะข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
วันที่เก็บข้อมูล		
จันทร์ - ศุกร์	202	32.5
เสาร์ - อาทิตย์	216	34.8
วันหยุดนักขัตฤกษ์	203	32.7
รวม	621	100.0
ลักษณะการอยู่อาศัย		
ในท้องถิ่น	305	49.1
นอกท้องถิ่น	316	50.9
รวม	621	100.0

ตอนที่ 2 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามนักท่องเที่ยว

ข้อมูลที่ได้จากการเก็บแบบสอบถามจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงมากกว่าผู้ชายโดยมีผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 61.0% ส่วนผู้ชายคิดเป็นร้อยละ 39.0% โดยพบว่าเกือบครึ่งหนึ่งมีอายุต่ำกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาอยู่ในระหว่าง 21 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.3 ผู้มีอายุ 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.4 และผู้มีอายุ 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.0 ผู้มีอายุ มากกว่า 51 ปี ขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 3.0

สำหรับระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวในบางส่วนจบการศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 44.4 รองลงมาคือระดับมัธยมปลาย คิดเป็นร้อยละ 19.8 รองลงมาอีกคือระดับอนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 12.8 ส่วนในระดับปริญญาโท และ

เอก คิดเป็นร้อยละ 10.5 ในระดับประถมศึกษา คิดเป็นค่าร้อยละ 6.2 และมัธยมต้น คิดเป็นค่าร้อยละ 6.2 และในบางส่วนที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.3 รองลงมาคือระดับมัธยมปลาย คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาอีกคือระดับมัธยมต้น คิดเป็นร้อยละ 9.7 ส่วนในระดับอนุปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 9.4 ในระดับปริญญาโทและเอก คิดเป็นค่าร้อยละ 2.8 และประถมศึกษา คิดเป็นค่าร้อยละ .03 (ตาราง 4)

ตาราง 4 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	242	39.0
หญิง	379	61.0
รวม	621	100.0
อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	262	42.3
21 – 30	204	30.3
31 – 40	69	12.4
41 – 50	60	12.0
51 ปี ขึ้นไป	26	3.0
รวม	621	100.0
จบการศึกษา		
ประถมศึกษา ชั้นปีที่ 6	16	6.2
มัธยมต้น	16	6.2
มัธยมปลาย	51	19.8
อนุปริญญาตรี	33	12.8
ปริญญาตรี	114	44.4
ปริญญาโทและเอก	27	10.5
รวม	257	100.0

ตาราง 4 (ต่อ)

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
กำลังศึกษา	320	100.0
มัธยมต้น	31	9.7
มัธยมปลาย	120	37.5
อนุปริญญาตรี	30	9.4
ปริญญาตรี	130	40.6
ปริญญาโทและเอก	9	2.8
รวม	577	100.0

จากการเก็บแบบสอบถามลักษณะสถานภาพการทำงานของนักท่องเที่ยวทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวเกือบครึ่งหนึ่งที่ตอบแบบสอบถามมีสภาพเป็น นักเรียน /นักศึกษา/นิสิต คิดเป็น ร้อยละ 49.5 รองลงมา ลูกจ้างภาคเอกชน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ส่วนลูกจ้างภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 16.0 และผู้ประกอบการอิสระ คิดเป็นร้อยละ 14.7 ส่วนผู้ไม่มีงานทำมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 0.4 (ตาราง 5)

ตาราง 5 แสดงลักษณะสถานภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
อาชีพ		
ผู้ประกอบการอิสระ	86	14.7
ลูกจ้างภาครัฐ	94	16.0
ลูกจ้างภาคเอกชน	108	19.4
นักเรียน /นักศึกษา / นิสิต	296	49.5
ไม่มีงานทำ	2	0.4
รวม	586	100.0

นักท่องเที่ยวที่มาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารมีทั้งเคยมาเที่ยวและไม่เคยมาเที่ยว พบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เคยมาเที่ยวที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารแล้วโดย คิดเป็นร้อยละ 87.7 และในส่วนที่ไม่เคยมาเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 12.3 โดยในส่วนของนักท่องเที่ยว

ที่เคยมาวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารแล้วกลับมาเที่ยวอีกครั้งเมื่อถามถึงเหตุผลของการกลับมาเที่ยวอีกครั้งพบว่า มีสามเหตุผลหลัก ๆ ที่ทำให้กลับมาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารอีก เหตุผลที่ให้ที่มากที่สุด คือ บ้านอยู่ที่พิษณุโลก/ใกล้บ้าน คิดเป็นร้อยละ 67.4 รองลงมาคือ การมาทำบุญและมากราบไหว้พระพุทธรชินราช คิดเป็นร้อยละ 23.5 และในส่วนสุดท้าย คือ ทางผ่าน คิดเป็นร้อยละ 9.1 (ตาราง 6)

ตาราง 6 แสดงการมาเที่ยวของนักท่องเที่ยว และเหตุผลที่ทำให้ท่านกลับมาอีกครั้ง

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
การมาเที่ยว		
เคย	527	87.7
ไม่เคย	74	12.3
รวม	601	100.0
เหตุผล		
บ้านอยู่ที่พิษณุโลก/ใกล้บ้าน	350	67.4
มาทำบุญ/มากราบไหว้พระพุทธรชินราช	122	23.5
ทางผ่าน	47	9.1
รวม	400	100.0

ตอนที่ 3 ข้อมูลแสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการรองรับ ขยะมูลฝอย

ตาราง 7 แสดงจำนวน และร้อยละของนักท่องเที่ยวในท้องถิ่นและนอกท้องถิ่นที่มาเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจเกี่ยวกับการบริการรองรับขยะมูลฝอย โดยตาราง 7 เป็นการสรุปผลความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวซึ่ง พบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีความพึงพอใจระดับปานกลางในทุกประเด็นที่ถาม

เมื่อสอบถามถึงความพึงพอใจจำนวนถึงขยะมีเพียงพอที่จะให้บริการรองรับขยะมูลฝอยพบว่า มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจอยู่ที่ 35.9 ในส่วนแรก รองลงมาคือ ตำแหน่งของถังขยะมีความเหมาะสมสะดวกต่อการทิ้ง 34.8 รองลงมาได้แก่ การใช้เวลาในการมองหาดังขยะเมื่อต้องการทิ้งขยะมูลฝอย 33.5 รูปแบบทรงของถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะมีความเหมาะสมสะดวกต่อการทิ้ง 35.7 ในส่วนสุดท้ายคือ การป้องกันการรบกวนของแมลงที่มาต่อมขยะมูลฝอยที่อยู่ในถังขยะ 32.9

ตาราง 7 แสดงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการบริการรองรับขยะมูลฝอย

ลักษณะข้อมูล	ระดับความพอใจ					รวม	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ระดับ ความพึง พอใจ
	สูงสุด	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก			
1. จำนวนถังขยะมีเพียงพอที่จะให้บริการรองรับ ขยะมูลฝอย	77 (12.5)	250 (40.5)	246 (39.8)	32 (5.2)	13 (2.1)	618 (100)	35.9	ระดับปาน กลาง
2. ตำแหน่งของถังขยะมีความเหมาะสมสะดวก ต่อการทิ้ง	74 (12.0)	230 (37.0)	241 (39.0)	62 (10.0)	11 (1.8)	618 (100)	34.8	ระดับปาน กลาง
3. การใช้เวลาในการมองหาถังขยะเมื่อต้องการ ทิ้งขยะมูลฝอย	64 (10.4)	214 (34.9)	224 (36.5)	97 (15.8)	15 (2.4)	618 (100)	33.5	ระดับปาน กลาง
4. รูปแบบทรงของถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะ มีความเหมาะสมสะดวกต่อการทิ้ง	88 (14.1)	243 (39.0)	232 (37.7)	40 (6.5)	13 (2.1)	618 (100)	35.7	ระดับปาน กลาง
5. การป้องกันการรบกวนของแมลงที่มาต่อมขยะ มูลฝอยที่อยู่ในถังขยะ	58 (9.3)	208 (33.7)	238 (38.6)	84 (13.6)	29 (4.7)	618 (100)	32.9	ระดับปาน กลาง

นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีทั้งไม่พบเห็น และพบเห็นภาพไม่สวยงาม ใน
ส่วนที่ไม่พบเห็นมากกว่า พบเห็นภาพไม่สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 74.1 และในส่วนที่พบเห็นภาพไม่
สวยงาม คิดเป็นร้อยละ 25.9 โดยพบว่า ลักษณะทัศนียภาพไม่สวยงามด้านขยะที่ผู้ตอบ
แบบสอบถามพบเห็นมากที่สุด ขยะทิ้งไม่เป็นที่ คิดเป็นร้อยละ 53.1 และในส่วน เศษถุงพลาสติก
เศษแก้ว มีผู้ตอบแบบสอบถามพบเห็นน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.9 (ตาราง 8)

ตาราง 8 แสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนียภาพไม่สวยงามด้าน
ขยะและลักษณะทัศนียภาพไม่สวยงามด้านขยะที่ผู้ตอบแบบสอบถามพบเห็น

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
ทัศนียภาพไม่สวยงาม		
ไม่พบเห็น	449	74.1
พบเห็นภาพไม่สวยงาม	157	25.9
รวม	621	100.0
ทัศนียภาพด้านขยะที่ผู้ตอบเห็น		
ขยะทิ้งไม่เป็นที่	68	53.1
เศษถุงพลาสติก, เศษแก้ว	60	46.9
รวม	128	100.0

จากการวิเคราะห์เกี่ยวกับการสร้างกิจกรรม พบว่า นักท่องเที่ยวเกือบทั้งหมด ร้อยละ 98.2 เห็นด้วยกับการสร้างกิจกรรมรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาความสะอาดภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีเหตุผลหลัก ๆ ที่อยากให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ภายในวัด เหตุผลที่มากที่สุด คือ วัดจะได้สะอาดมากกว่าเหตุผลไม่ได้ช่วยทำให้ดีขึ้นควรวางวิธีอื่นคิดเป็นค่าร้อยละ 86.0 และในส่วนของเหตุผลที่บอกว่าไม่ได้ช่วยทำให้ดีขึ้นควรวางวิธีอื่นมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นค่าร้อยละ 14.0 โดยทำให้ทราบว่า นักท่องเที่ยวที่ตอบแบบสอบถามมีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในการจัดให้มีผู้รับบริจาคค่าจัดการขยะภายในวัดในส่วนที่ พบว่าจำนวนที่มีผู้เห็นด้วยมีมากกว่าไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 87 และในส่วนของผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.0 (ตาราง 9)

ตาราง 9 แสดงการสร้างกิจกรรมรณรงค์ให้นักท่องเที่ยวช่วยกันรักษาความสะอาดภายในวัด เหตุผลที่อยากให้มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร และการจัดให้มีผู้รับบริจาคค่าจัดการขยะภายในวัด

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
การสร้างกิจกรรมรณรงค์ภายในวัด		
เห็นด้วย	597	98.2
ไม่เห็นด้วย	11	1.8
รวม	608	100.0
เหตุผลการจัดกิจกรรมรณรงค์		
วัดจะได้สะอาด	374	86.0
ไม่ได้ช่วยทำให้ดีขึ้นควรวางวิธีอื่น	61	14.0
รวม	435	100.0
การจัดให้มีผู้รับบริจาคในด้านขยะ		
เห็นด้วย	527	87
ไม่เห็นด้วย	79	13.0
รวม	606	100.0

แสดงการจัดให้มีถังคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ พบว่าผู้ที่เห็นด้วยในกิจกรรมนี้มีมากถึงร้อยละ 97 และในส่วนของผู้ที่ไม่เห็นด้วยมีน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.8 และเหตุผลที่เห็นด้วยกับการจัดให้มีถังขยะแบบคัดแยกสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ พบว่า นักท่องเที่ยวมีสาม

เหตุผลที่เห็นด้วย โดย นักท่องเที่ยว ร้อยละ 51.0 เห็นว่าการนำถังขยะแบบคัดแยกมาใช้จะช่วยลดภาวะโลกร้อน รองลงมาคือเหตุผลเป็นการนำกลับมาใช้ใหม่ คิดเป็นร้อยละ 47.4 และในส่วนของเหตุผลที่น้อยที่สุด คือเกิดความยุ่งยากในการจะทิ้ง คิดเป็นร้อยละ 1.7 (ตาราง 10)

ตาราง 10 แสดงการจัดให้มีถังคัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ และเหตุผลที่เห็นด้วยที่จัดให้มีถังขยะแบบคัดแยกสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
การจัดให้มีถังคัดแยกขยะ		
เห็นด้วย	589	97
ไม่เห็นด้วย	17	2.8
รวม	606	100.0
เหตุผลที่อยากมีถังคัดแยกขยะ		
เป็นการนำกลับมาใช้ใหม่	172	47.4
ช่วยลดภาวะโลกร้อน	185	51.0
เกิดความยุ่งยากในการจะทิ้ง	6	1.7
รวม	363	100.0

ในส่วนของคำถามนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับความคิดเห็นว่าการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารทุกวันนี้เป็นอย่างไรนั้น ว่าผู้ที่ตอบแบบสอบถามกว่าครึ่งหนึ่ง ร้อยละ 58 เห็นว่าการจัดการขยะภายในวัดนั้น ดีแล้ว รองลงมาคือ ไม่แน่ใจ คิดเป็นร้อยละ 30.2 และในส่วนของผู้ที่ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุด คือ ไม่ดี คิดเป็นร้อยละ 11.4 (ตาราง 11)

ตาราง 11 แสดงความคิดเห็นว่าการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารดีหรือยังและการจัดการขยะของวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารในทุกวันนี้ควรมีการพัฒนาหรือ ควรปรับปรุง แก้ไขอย่างไร

ลักษณะข้อมูล	ความถี่	ร้อยละ
แสดงความคิดเห็น		
ดีแล้ว	357	58
ไม่ดี	70	11.4
ไม่แน่ใจ	185	30.2
รวม	612	100.0

ส่วนที่ 3 แนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ในการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ 2 ส่วนด้วยกัน คือ เทศบาล และเจ้าหน้าที่ภายในวัดผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในส่วนเทศบาล และเจ้าหน้าที่ภายในวัดเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารผลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ในส่วนของเทศบาลนครพิษณุโลกที่มีบทบาทในการสนับสนุนการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

1.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการกับปริมาณขยะ ตำแหน่งที่วางถังขยะ และรูปทรงของถังขยะจากการสัมภาษณ์ทางเทศบาลนครพิษณุโลกทำให้ทราบถึงแนวทางการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารของเทศบาลมีแนวทางในการจัดการขยะ ดังนี้

ปริมาณจำนวนถังขยะมีเพียงพอต่อการให้บริการนักท่องเที่ยวเพราะถังขยะบางส่วนทางเทศบาลก็ได้มีการจัดเตรียมให้กับทางวัดไว้มากพอสมควรแต่ถ้าทางวัดมีความคิดเห็นว่าการเพิ่มจำนวนถังขยะในการรองรับขยะทางวัดก็สามารถซื้อมาเพิ่มขึ้นได้เพราะว่าทางวัดก็มีศักยภาพ และมีรายได้เพิ่มมากขึ้น

ในแต่ละวันตำแหน่งในการวางถังขยะมีความเหมาะสม เพราะว่ามีความสะดวกในการทิ้งแต่ละครั้ง และง่ายต่อการเคลื่อนย้ายขยะมาเก็บในรถขนขยะโดยเจ้าหน้าที่เป็นผู้เก็บถังขยะที่ทางเทศบาลจัดเตรียมไว้ให้มีการป้องกันทุกถัง เพราะมีฝาปิดถังขยะทุกถังเพื่อป้องกันแมลง และกลิ่นที่จะรบกวนคนที่เดินผ่านไปมาบริเวณนั้น

ส่วนของรูปแบบทรงของถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะมีความเหมาะสม เพราะว่ามีความสะดวกในการทิ้งแต่ละครั้ง และง่ายต่อการเคลื่อนย้ายขยะมาเก็บในรถขนขยะโดยเจ้าหน้าที่เป็นผู้เก็บทางหน่วยงานเทศบาลนครพิษณุโลกมีความคิดเห็นที่ว่าถ้าในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารมีถังขยะแบบคัดแยกก็จะดีเพราะจะสะดวกในการจัดเก็บขยะแต่ละประเภทว่าส่วนไหนที่สามารถนำมาใช้ใหม่ และส่วนไหนที่ไม่สามารถนำมาใช้ได้

1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจำแนกตามประเภทวิธีการลดขยะ และวิธีการกำจัดขยะในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

เจ้าหน้าที่ทางเทศบาลนครพิษณุโลกให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร 2 ประเด็น คือ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการลดขยะ และ ความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีกำจัดขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ซึ่งมาจะสรุปประเด็นได้ดังนี้

ในส่วนของขยะแห่งนั้น เจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกให้ความคิดเห็นที่วัดควรจะมีการคัดแยกขยะเองเพื่อจะนำขยะในบางส่วนที่สามารถนำไปขายเองได้ เช่น ขวดน้ำ กระดาษ กระป๋องน้ำดื่ม เพื่อแนวทางในการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ในส่วนของขยะเปียกทางเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกคิดว่าดีมาก ๆ ที่ทางร้านค้าภายในวัดได้มีการคัดแยกเศษอาหารที่เหลือทิ้งจากร้านค้าภายในวัดเพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยงในครัวเรือนมีแนวทางในการลดปริมาณขยะ (Reduce) และในส่วนของขยะอันตรายทางเจ้าหน้าที่เทศบาลนครพิษณุโลกอยากให้ทางวัดได้มีการคัดแยกเพื่อที่จะได้ไม่ทิ้งปะปนอยู่กับขยะแห้งและขยะเปียกในถังขยะเดียวกัน เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่มือถือ กระป๋องสเปรย์ กระป๋องยาฆ่าแมลงทางเทศบาลจะมีการคัดแยกนำไปเก็บไว้ที่บ่อขนถ่ายหนองขยะแล้วมีการประสานงานให้กรมควบคุมมลพิษมาช่วยในการกำจัดที่กรุงเทพฯ แนวทางในการหลีกเลี่ยง (Reject) ดังสรุปไว้ในตาราง 12

ตาราง 12 แสดงวิธีการลดขยะและวิธีการกำจัดขยะในส่วนของเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลนครพิษณุโลก

ลำดับ	ประเภทขยะ	วิธีการลดขยะ	วิธีการกำจัด
1.	ขยะแห้ง	ให้ทางวัดมีการคัดแยกขยะเองเพื่อจะนำขยะในบางส่วนที่สามารถนำไปขายเองได้ เช่น ขวดน้ำ กระดาษ กระป๋องน้ำดื่ม	แนวทางในการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle)
2.	ขยะเปียก	ได้มีการคัดแยกเศษอาหารที่เหลือทิ้งจากร้านค้าภายในวัดเพื่อนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยงในครัวเรือน	มีแนวทางในการลดปริมาณขยะ (Reduce)

ตาราง 12 (ต่อ)

ลำดับ	ประเภทขยะ	วิธีการลดขยะ	วิธีการกำจัด
3.	ขยะอันตราย	<p>อยากให้ทางวัดได้มีการคัดแยกเพื่อที่จะได้ไม่ทิ้งปะปนอยู่กับขยะแห้งและขยะเปียกในถังขยะเดียวกัน เช่น หลอดไฟ แบตเตอรี่มือถือ กระป๋องสเปรย์ กระป๋องยาฆ่าแมลง</p>	<p>ทางเทศบาลมีการคัดแยกนำไปเก็บไว้ที่บ่อขนถ่ายหนองขยะแล้วมีการประสานงานให้กรมควบคุมมลพิษมาช่วยในการกำจัดที่กรุงเทพฯ แนวทางในการหลีกเลี่ยง (Reject)</p>

2. ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ในส่วนของผู้คนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

2.1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารจากการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารทำให้ทราบได้ว่า

จำนวนถังขยะที่ทางเทศบาลนครพิษณุโลกจัดเตรียมไว้ให้มีเพียงพอเพราะมีจำนวนมาก และมีให้บริการเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว แต่ที่เห็นขยะอยู่ตามถนนภายในวัด เพราะนักท่องเที่ยวบางส่วนเกิดความมึ่ง่ายในการทิ้งไม่ยอมทิ้งลงในถังขยะ

ในส่วนของตำแหน่งของถังขยะมีความเหมาะสมเพราะว่าหาง่าย และสะดวกต่อการให้บริการต่อนักท่องเที่ยวที่จะทิ้งขยะลงในถังการใช้เวลาในการมองหาถังขยะมองหาดังกล่าวและสะดวกเมื่อต้องการใช้บริการทิ้งขยะลงในถัง

รูปแบบทรงของถังขยะหรือภาชนะรองรับขยะมีความเหมาะสม และง่ายต่อการให้บริการ การป้องกันกรรบกวนของแมลงที่มาตอมถังขยะมีการป้องกันทุกถังเพราะมีฝาปิดถังขยะทุกถังเพื่อป้องกันแมลง และกลิ่นที่จะรบกวนคนที่เดินผ่านไปมาบริเวณนั้น

ประเภทของถังขยะที่เทศบาลเสนอให้ใช้ถังขยะแบบคัดแยกนั้นเป็นเรื่องดีแต่ทำไปแล้วก็ไม่ได้ผลเพราะว่านักท่องเที่ยวบางส่วนก็มึ่ง่ายไม่ค่อยทิ้งขยะตามถังคัดแยก

2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการขยะในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ทางวัดฯได้ให้แนวทางในการจัดการขยะที่เกิดขึ้นในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหารมีการจัดการขยะสรุปประเด็นได้ดังนี้

ขยะแห้ง ขยะเปียก และขยะอันตราย ทางวัดไม่มีการคัดแยกขยะทุกประเภทใน ส่วนของวิธีการกำจัด คือให้ทางเจ้าหน้าที่ทางเทศบาลนครพิษณุโลกนำไปทำลายดั่งสรุปไว้ใน ตาราง 13

ตาราง 13 แสดงวิธีการลดขยะและวิธีการกำจัดในส่วนของคุณคณที่เกี่ยวข้งกับ การจัดการขยะภายในวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร

ลำดับ	ประเภทขยะ	วิธีการลดขยะ	วิธีการกำจัด
1.	ขยะแห้ง	ไม่มีการคัดแยกขยะทุกชนิด	ให้ทางเทศบาลช่วยในการกำจัด
2.	ขยะเปียก	ไม่มีการคัดแยกขยะทุกชนิด	ให้ทางเทศบาลช่วยในการกำจัด
3.	ขยะอันตราย	ไม่มีการคัดแยกขยะทุกชนิด	ให้ทางเทศบาลช่วยในการกำจัด